

Správa o činnosti občianskeho združenie Zemplínsko-užská hradná cesta
apríl 2011 – február 2012

Občianske združenie Zemplínsko-užská hradná cesta vzniklo začiatkom roka 2011. Hlavným cieľom OZ ZUHC je záchrana zrúcaniny hradu nad dedinou Vinné – Viniansky hrad, okres Michalovce, Košický kraj. Okrem toho si združenie kladie za cieľ informovať a spolupodieľať sa na starostlivosti o blízke objekty. Menovite hrádok v Choňkovciach, hrádok v Podhorodí, kostolík na Senderove vo Vinnom a popularizovať myšlienku záchrany týchto objektov.

Rok 2011 sme venovali administratívnej príprave ku prácam na hrade nad Vinným. Vďaka starostlivosti predsedu správnej rady nášho OZ, Ing. Jaroslava Gorása, sa podarilo zabezpečiť vyňatie hradu a jeho bezprostredného okolia z pôdneho lesného fondu, zamerať skutkový stav hradu, zosúladiť tento so zápisom v katastri nehnuteľností. Vznikla osobitá parcela, ktorú nám majiteľ hradu, Vojenské lesy a majetky Slovenskej republiky prenajali na desať rokov.

Ďalej sa podarilo získať stanovisko Krajského pamiatkového úradu v Košiciach ku prácam na hrade. Pamiatkový úrad nám povolil vykonávať na hrade najnevyhnutnejšie záchranné a zabezpečovacie práce – domurovanie najnebezpečnejších kaverien na objekte.

Hrad leží v prírodnej rezervácii Viniansky hradný vrch. Krajský úrad životného prostredia nám udelil výnimku na vstup motorového vozidla do priestoru rezervácie, v ktorej platí 4. stupeň ochrany.

V roku 2011 sme s pomocou konta Orange svojpomocne zhotovili informačnú tabuľu. Podarilo sa nám niekoľkokrát upozorniť na naše aktivity aj prostredníctvom miestnych, regionálnych médií. Do aktivít v prospech hradu sa zapojili aj študenti Gymnázia Pavla Horova v Michalovciach.

Špecifikom nášho OZ je snaha o záchranu hradu prostredníctvom tradičných remesiel a remeselných zručností, doplnená o dobový, stredoveký kostým. Tento prístup sme zvolili z viacerých dôvodov. Tradičné remeslá sú energeticky a environmentálne nenáročné, šetrné a doplnia dobovú atmosféru. Kostýmy sú vizuálne pútavé, lákajú pozornosť návštevníkov, odlišujú dobrovoľníkov – hradárov od turistov, dopĺňajú historickú atmosféru a prostredníctvom nich sa chceme odlíšiť od iných hradárskych združení.

V roku 2012 sa uchádzame o dotáciu v programe Ministerstva kultúry SR – Obnovme si svoj dom, podprogram 1.4. zapojenie nezamestnaných do záchrany hradov. Okrem tohto projektu sa snažíme získať podporu Karpatskej nadácie a US STEEL, aby sme mohli uskutočniť letnú školu remesiel, kde si chceme lepšie osvojiť niektoré zručnosti z kováčstva a hrnčiarstva a uchádzame sa aj o podporu nadácie VÚB v programe Poklady môjho srdca, prostredníctvom ktorej chceme dofinancovať opravu niektorých častí hradného paláca.

V našej doterajšej práci sú pre nás veľkou inšpiráciou OZ Rákocziho cesta, záchrancovia hradu Šariš, OZ Novum Castrum, záchrancovia Hanigovského hradu a OZ Historicko-astronomická spoločnosť, záchrancovia hradu Lednica. Títo všetci nám poskytli vzácnu, nezištnú pomoc a časté cenné rady. Sme im za to veľmi vďační.